

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PL – William Styron: *Sophiina volba*

Sophie, zajímající se hrůzou, už už měla na jazyku nějakou tupou odpověď, když jí doktor řekl: „Smíš si ponechat jedno děcko.

„*Bitte?*“ vyjekla Sophie.

„Smíš si nechat jedno děcko,“ opakoval. „Druhé půjde pryč. Které si chceš nechat?“

„Chcete říct, že musím sama zvolit?“

„Jseš Polka, nejsi Židovka. Máš výsadu – máš volbu.“

Jakékoli uvažování jako by v ní ustrnulo, přestalo. Pak cítila, jak se pod ní podlomila kolena. „Já nemůžu volit! Já přece nemůžu volit!“ začala křičet. Dobře si pamatovala, jak se tehdy rozkřičela! Ani mučení andělů nekřičeli tak hlasitě do lomozu pekelných muk. „*Ich kann nich wählen!*“ vykřikla.

Doktor si uvědomil, že výstup vzbuzuje nežádoucí pozornost. „Neřvi!“ poručil jí. „Dělej a řekni, jak ses rozhodla. Vyber jedno, krucihiml, anebo tam pošlu obě. A dělej!“

Vůbec tomu všemu nemohla věřit. Vůbec nevěřila, že tu najednou klečí na tom drsném cementu, tiskne k sobě obě děti tak zoufale, že má pocit, jako by jejich kůže měla i přes vrstvy šatů rázem srůst s její. Nemohla tomu věřit, totálně, až k hranici pomatení mysli. A její neschopnost uvěřit se zračila i v očích hubeného Rottenfuhrera s voskovou pletí, doktorova pomocníka, ke kterému náhle z nevysvětlitelných důvodů upírala prosebný zrak. I on byl zřejmě ohromen a opětoval její údiv pohledem široce otevřených očí s překvapeným výrazem, jako by chtěl říct: Já tomu taky nerozumím.

„Nenuťte mě volit,“ šeptala v úpěnlivé prosbě. „To přece nemůžu.“

„Tak je tam pošlete obě,“ řekl doktor pomocníkovi, „*nach links.*“

(Styron W.: *Sophiina volba*, nakl. Random House, 1979, str. 448)

Interpretace ukázky:

1. Jakou volbu musí řešit Sophie ve výše uvedené ukázce?
2. Proč měla možnost volby?
3. Jak je v ukázce charakterizován doktorův pomocník?
4. Jaké jazykové vrstvy použil autor v ukázce, doložte příkladem z textu.
5. Proč autor v určitých situacích používá německé výrazy?
6. Z jakého důvodu autor použil v úvodu ukázky opakovaně příslovce už?
7. Najděte v textu část, která dokládá, že se jedná o vzpomínku na popisovanou událost.
8. Jak se Sophie rozhodla? Co ji k tomuto rozhodnutí zřejmě přimělo?

Sophiina volba:

1. Jaké je hlavní téma románu, jaký byl záměr autora?
2. Volba ve výše uvedené ukázce není jedinou situací, kdy je hlavní hrdinka postavena před rozhodnutí. Jaké další volby řeší v románu Sophie, která volba pro ni byla nejtěžší? Své tvrzení odůvodněte.
3. Charakterizujte postavu Sophie, které další postavy vystupují v románu, stručně je popište.

4. Jakou kompozici použil autor ve své knize?

5. V románu se prolínají 3 časové roviny, které to jsou?

6. Kde se děj románu odehrává?

7. Z které části knihy je výše uvedená ukázka?

8. Uveďte další autory světové i české literatury, kteří se věnují stejné tematice, uveďte jejich díla.